

Finansförbundets Remissvar gällande "Några sekretessfrågor på finansmarknadsområdet" Fi2019/02360/V

Finansdepartementet har i en promemoria föreslagit nya bestämmelser som behandlar hur Finansinspektionen ska hantera uppgifter om transaktioner med/innehav av finansiella instrument - om uppgifterna är inhämtade på grund av bestämmelserna om anmälningsskyldighet. Finansdepartementet föreslår att sekretess ska gälla i dessa fall. I promemorian föreslås därför kompletteringar av bestämmelserna som rör tystnadsplikt och sekretess gällande de uppgifter som kan avslöja identiteten på en anmälare eller anmäld.

De föreslagna lagändringarna har sin grund i att EU direktiv ska implementeras i svensk lagstiftning. Mer specifikt så föranleds förslagen delvis till krav i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU, av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, förkortat MiFID II, samt delvis till viss del av behovet av att skapa ett enhetligt system i fråga om tystnadsplikt och sekretess. Direktiven avser att stärka skyddet för både visseblåsare och den/de som utpekats. Detta väntas i sin tur ge förbättrade förutsättningar för upptäckt av missförhållanden inom de verksamheter som berörs.

Det finns enligt gällande EU-förordningar skyldigheter att anmäla uppgifter gällande olika former av privata transaktioner av finansiella instrument, som till exempel kan vara misstänkt insiderhandel. Finansinspektionen kan komma att få tillgång till personuppgifter inom ramen för sin tillsyn. Sedan den 1 januari 2019 finns inte någon bestämmelse som tar sikte på sekretess för sådana uppgifter i förteckningar. Eftersom uppgifterna är integritetskänsliga bör de, enligt promemorian, skyddas av sekretess. Sekretessen föreslås vara absolut.

Enligt gällande EU-rätt ska identitetsskyddet gälla under alla skeden om det inte, enligt nationell rätt, krävs att informationen röjs i samband med ytterligare utredning eller efterföljande rättsliga förfaranden. Detta torde omfatta såväl handläggning vid en myndighet som ett instituts interna rapporteringssystem. Promemorian föreslår att sekretess ska gälla i Finansinspektionens verksamhet och uppgifter inte ska få röjas om de kan avslöja en anmäld persons identitet och det inte är säkerställt att uppgifterna kan röjas utan att den anmälda lider skada eller men.

Finansförbundet tillstryker förslaget. Finansförbundet är positivt till ökat stöd för finansanställda som anmäler missförhållanden. Dessutom är förslaget nödvändigt för att uppfylla EU-rätten. Finansförbundet delar promemorians förslag om att det i svensk lagstiftning bör införas regler som stärker skyddet för arbetstagare som slår larm. Det är viktigt att visseblåsare i Sverige som slår larm inte råkar ut för repressalier, diskriminering och/eller missgynnande behandling, då detta kan drabba visseblåsaren hårt. Repressalier kan handla om mer än uppsägningar och avskedanden, det kan även handla om försämringar gällande bland annat arbetsmiljö, löneutveckling och kompetensutveckling.

Finansförbundet är därför positivt till att finansanställda som anmäler missförhållanden skyddas. Att anmäla individer skyddas inom ramen för sekretess, innan rättsliga förfaranden, är också en fråga om rättssäkerhet

En fungerande visselblåsning är nödvändig för att uppnå bättre och mer stabila finansmarknader, och minska risken för framtida finansiell instabilitet. Det kan även bidra till ett ökat förtroende för finansbranschen då interna missförhållanden kan hanteras innan det är för sent.

Ulrika Boëthius

Ordförande

Karin Kristensson

Föredragande